

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. május 6.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 101. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. l. 54. Tel. 267. Csekk. 74.050

Mussolini:

Az olasz nép vissza fog térni Afrikába

A belső olasz arcvonal annál szilárdabb, minél közelebb kerül az országhoz a külső front — írja az olasz sajtó — Olaszország újból hitet tett harci elszántsága és győzniakarása mellett

A kubáni hidfőnél súlyos harcokban elhárították a bolsevisták újabb támadásait

Tunéziában visszaverték az angolszászok valamennyi előretörési kísérletét — A breton partok előtt a németek javára dönt el a tengeri csata — Nagy harcok tombolnak Kínában

A Szovjet nyomást gyakorol az angolszászokra olyan előnyök kicsikarása érdekében, amelyeket a háboru után nem érhetne el

Rómában tegnap pártvezetői értekezletet tartott a fasiszta párt és megünnepelték az abessziniai hadjárat befejezésének hetedik évfordulóját. Ebből az alkalomból lelkes ünnepeket zajlottak le és tizezres tömegek vonultak fel a Palazzo Venezia elé. A felvonult olaszok lelkesen tűntek a fasizmus és a Duce mellett.

Mussolini

Miniszterelnök este 7 órakor megjelent a palota erkélyén és rövid, de nagy jelentőségű beszédet mondott. Hangoztatta, hogy az olasz nép lelkes és töretlen hittel, teljes harci kedvvel hozza meg a véres áldozatokat és ennek a győzelem lesz a jutalma. Ugy igaz ez, mint ahogy van Isten és mint ahogy örök Olaszország. A nagy afrikai vállalkozásnak még nincs vége, csak félbeszakadt. Az egész olasz nemzet súlyos betegségben szenved és ez az „afrikai betegség”. Erre a betegségre csak egy gyógyszer van: visszatérni Afrikába. És az olasz nép vissza fog térni. Az olasz nép törvényei most a következők:

1. Tiszteletadás a harcoló katonáknak,
2. megvetés azok iránt, akik kivenjék magukat a harcból és
3. golyó az árulónak, akármilyen rendű és rangu.

— Ez az én akaratom és ez a ti akaratotok — fejezte be beszédét a Duce, amelyre az összegyűlt tizezrek szűnni nem akaró lelkes éljenzéssel válaszoltak.

A fasiszta párt pártvezetői értekezletén a pártvezetők újból hitet tettek a Duce, a fasizmus és Olaszország mellett.

A Német Távirati Iroda és az olasz sajtó megjegyzéseket fűztek Mussolini beszédéhez. A Német Távirati Iroda szerint a Duce beszéde félreérthetetlen és méltóságteljes válasz volt az ellenségnek, amely azt hiszi, hogy egyesített terror és propaganda támadásokkal rést üthet a tengely hatalmak táborában és megfélemlít-

heti Olaszországot. Olaszország harci ereje és elszántsága egyre erősebb. Mussolini ebben a beszédében újlag hitet tett a vezéri főhadiszálláson meghozott döntés mellett, mely szerint mindkét ország teljes erejének latbavetésével folytatja a háborút, amelynek olyan győzelmes békét kell eredményeznie, amely lehetővé teszi valamennyi állam együttműködését a közös érdekek alapján és a gazdasági javak igazságos elosztását.

A Stefani iroda szerint Rómában a tegnapi ünnepeket nemzetközi jelentőségűeknek ítélik meg. A fasiszta párt pártvezetői értekezletén és az abessziniai hadjárat hetedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekben az olasz nép kinyilvánította, hogy nincs különbség külső és belső arcvonal között. A fasiszta forradalom ma jobban lángol mint valaha, a harci kedv pedig erősebb, mint bármikor. A Messagero kommentárjában kiemeli, hogy az olasz nép hangulata egységes és elszánt. A belső arcvonal megszilárdult, mert a külső közelebb jutott Olaszországhoz. Az olasz nép olyan, hogy egységét és harci elszántságát mindig a veszélyek közelsége teszi naggyá. Olaszország győzelmének bizonyossága jó alapokon nyugszik. Mindamelllett szükség van arra, hogy mindenki rendíthetetlenül higgyen a győzelemben, mert jöhet idő, amikor nem marad más, mint a hit és az elszánt akarat. A Piccolo azt írja, hogy az olasz népnek még talán hosszú és véres harcot kell vívnia, de végig küzdi, mert a küzdelem Afrikáért folyik. Olaszország föl fogja építeni birodalmát, amelynek felépítését 7 évvel ezelőtt az abessziniai hadjáratl kezdte meg.

Valamennyi olasz lap hangsúlyozza, hogy Olaszországnak életszükséglete Afrika birtoklása és az olasz nép ide vissza akar és vissza fog térni.

Az angolszász

táborban egyre élesebben mutakozó ellentétéről rendkívül figyelem-

reméltó értesüléseket közöl a svájci sajtó. A Bud. Tud. közli, hogy a Basler Nachrichten londoni levelezője szerint mértékadó angol körökben olyan véleményt hangoztatnak, hogy a Szovjet az angolokkal 1942. márciusában kötött egyezmény alapján most a háboru alatt olyan előnyöket akar kicsikarni a maga számára, amelyeket a háboru után legális uton aligha érhetne el. Anglia és Amerika ellenszegülnek a Szovjet ilyen törekvéseinek és kitartanak a maguk álláspontja mellett. Nem véletlen, hogy London Sikorszki lengyel miniszterelnöknek olyan rádióbeszéd megtartását engedélyezte, amely élesen állást foglal az imperialista politika ellen. Az se kerülhetne el a figyelmet, hogy míg a Szovjet élesen kikelt Sikorszki ellen, addig Anglia és Amerika részéről olyan megnyilatkozások sokasodnak, amelyek világosan bizonyítják, hogy az angolszász kormányok bizalommal viseltetnek a jelenlegi lengyel miniszterelnök személye iránt és egyedül őt tartják alkalmasnak a lengyelek képviselésére. Sikorszki a jelen viszonyok között feltűnést keltő beszédében hangoztatta, hogy bár a lengyel kormány igyekszik barátságos kapcsolatokat teremteni a Szovjettel, vannak bizonyos tények, amelyek a meg egyezés útjában állnak, majd felsorolta a lengyelek következő feltételeit: „Elvárjuk a szovjet kormánytól, hogy minél hamarabb kiengedi a Szovjetunió területéről a lengyel katonák hozzátartozóinak tizezreit, éppúgy, mint a lengyel gyermekek és árvák tizezreit. Követeljük továbbá a fegyverfogható lengyel férfiak kiengedését, továbbá azoknak a lengyel államférfiaknak kiszabadulását, akiket 1939 után hurcoltak a Szovjetunióba.”

Rádióbeszéde során Sikorszki tábornok még egyszer beszélt a Kelet-Lengyelországgal szemben támasztott szovjet igényekkel. Sikorszki kijelentette, hogy Lengyelország nem azért kockáztatta a német

hadsereggel szemben felvett harc által sértetlenségét és önállóságát, hogy most valamelyik szövetségese javára áldozatokat hozzon. „Elvárjuk, hogy a közös ügyért folytatott harcunk megvéd bennünket korszerűtlen vadaktól s egyszer és mindenkorra lehetlenné teszi, hogy lengyel területekkel szemben igényeket hozzanak nyilvánosságra.” A brit-szovjet tárgyalásokkal kapcsolatban Sikorszki újból kifejezésre juttatta, hogy a lengyel emigráns kormány magatartásában változás nem várható.

Moszkvában és Londonban tovább folynak a tárgyalások a lengyel-szovjet viszály elsimitására, de az ügy nem mozdult el a holtpontról, sőt bizonyos mértékben tovább éleződik.

A harcterek

eseményeiről jelenti a vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése, hogy a kubáni arcvonal északkeleti szakasza ellen az ellenség egész napon át tartó támadást intézett nagy erőkharcbavetésével. A németek az ellenség valamennyi támadását visszaverték és sok páncélost elpusztítottak. A keleti arcvonal többi szakaszán nem folytak említésre méltó nagyobb harcok, kivéve az Ilmen tó déli szakaszát, ahol az ellenség helyi támadásait sikeresen elhárították.

Tunéziában az ellenségnek az északkeleti szakasz ellen intézett támadásait mind visszaverték a tengelycsapatok. Mateurtól keletre 13 angolszász páncélos semmisült meg. A német és olasz légierők az ellenség nagy számú gépkocsiját és páncélosát semmisítették meg, az algéri partvidék kikötői berendezéseit pedig jó hatással támadták.

A német partbiztosító erők a breton partok előtt tengeri csatát vívtak brit gyorsnaszádokkal és saját veszteség nélkül egy angol gyorsnaszádot elsüllyesztettek, hármát pedig megrohamoztak.

Helyzetjelentés a tunéziai arcvonairól

Berlin, május 6.

Az Interinf. jelenti Északafrikából, hogy a tunéziai harcok súlypontja tegnap a délnyugati szakaszon Pont du Fahsnál volt. Az ellenség támadásának az volt a célja hogy a német állások elleni támadással lehetővé tegye az odaszállított francia csapatok felzárkózását. A tengelycsapatok a támadásokat most is eredményesen verték vissza és az ellenség sehol sem jutott túl az előterepen.

Az angolok ezekben a harcokban páncélosokkal hajtották végre a támadást, míg a gyalogsági vállalkozásokat a franciáknak engedték át. A német—olasz védelem összpontosított tüzeben megrekedtek a támadók és csak két helyen tudtak betörni a tengely állásaiba. A betörési helyeket erőteljes ellentámadással gyorsan elretesztették és a támadókat kiinduló állásukba vetették vissza.

Az északi szakaszon a tengely új arcvonala ellen páncélos és

gyalogsági támadást intézett az ellenség, de támadását csak addig folytatta, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy a tengelycsapatok új állásai erősek és jól védhetők.

Mateur vidékén a német és olasz légi erők 8 ellenséges páncélost és mintegy 80 csapatokkal megrakott tehergépkocsit pusztítottak el. A tengeren felgyújtottak egy gyorsnaszádot. Az olasz légi erők bombái nagy pusztításokat okoztak Bonne kikötőjében. Légiharcokban hét repülőgépet veszített az ellenség.

Több száz embert tartóztattak le Szófiában

Hivatalos jelentés a szófiai razzjáról

Szófia, május 6.

Szófiában a két napos nagyszabású razzia szerdán este 7 órakor befejeződött. A végrehajtott tisztogatásról kiadott hivatalos jelentés közli, hogy a bolgár rendőrség 4-én és 5-én általános rendőri kutatást hajtott végre a fővárosban abból a célból, hogy felkutassa Pantev ezredes gyilkosait és megtisztítsa a fővárost a nem kívánatos elemektől. A lakosság fegyelmetlenül viselkedett és együttműködésével elősegítette a hatósági szervek munkáját.

Az újságok két napon át nem jelentek meg és a bolgár rádió is csak hatósági közleményeket adott.

A Magyar Távirati Iroda részleteket közöl Pantev ezredes volt rendőrkapitány meggyilkolásáról. Pantevet, mint már közöltük, hétfőn délután 1 óra 30 perckor gyilkolták meg. Gyilkosai egy nő és egy férfi voltak, akik minden valószínűség szerint ugyanahhoz a kommunista terrorcsoporthoz tartoztak, amely Lukov tábornokot és Janev országgyűlési képviselőt is meggyilkolta.

Február közepe óta ez már a hatodik ilyen merénylet volt Szófiában.

A gyilkosoknak minden esetben sikerült elmenekülniük. Pantev nem csak rendőri szolgálata idején, hanem nyugdíjbavonulása óta is megalkuvást nem ismerő harcot folytatott a kommunisták és rendbontó elemek ellen. Mint a törvényszékhez beosztott rendőrbíró az utóbbi időben is

több kommunista ellen mondott ítéletet és nyilvánvaló, hogy a merénylet bosszúálló kommunisták hajtották végre.

A gyilkos golyó tarkóján érte az ezredest és azonnali halált okozott.

A merénylet elkövetése után a szófiai rendőrség azonnal lezárta azt a városnegyedet, amelyben a gyilkosság történt és 5 órán át a legszigoribban igazoltatott mindenkit a városnegyedben. A nagyarányú razzia akkor rendelték el, amikor ez a nyomozás nem vezetett eredményre. A szófiai razzia kedden reggel kezdődött és szerdán este 7 óráig tartott. Több száz személyt letartóztattak, jórészt olyanokat, akik okmányok hiányában nem tudták magukat kellőképpen igazolni. Ez már a második ilyen nagyszabású razzia volt Szófiában. Az elsőt decemberben hajtották végre. Plovdivban ez év januárjában tartották hasonló razzia, ott is mint Szófiában mindkét esetben

katonaság szállta meg a várost a házkutatások idejére.

A két napos razzia miatt a tervezett hadseregnap előkészületei késedelmet szenvedtek és így az idén a hadsereg napját szerényebb keretek között ünneplik meg.

NÉMET BIZOTTSÁG BULGÁRIÁBAN

Szófia, május 6.

Tegnap német bizottság érkezett Bulgáriába abból a célból, hogy a két állam között kiadatási megállapodást hozzanak létre.

Svédország kölcsönt nyújt Finnország élelmezésének elősegítésére

Stockholm, május 6.

A svéd országgyűlés elhatározta, hogy 5,1 millió korona hitelt nyújt Finnországnak kü-

lönböző beszerzések céljaira, azon felül pedig 35.000.000 koronát bocsát Helsinkinél rendelkezésére, Finnország élelmezésének elősegítésére.

A finn országgyűlés teljesen egységes a finn függetlenség megtartása és a bolsevizmus elleni harc tekintetében

Helsinki, május 6.

Hakkua Vainö, a finn képviselőház elnöke nyilatkozott a Magyar Távirati Irodának a finn képviselőház munkájáról. Elmondotta, hogy a képviselőház a jövő héten egyhónapos tavaszi szabadságra megy. Tekintettel azonban arra, hogy a mai mozgalmas időkben a képviselőháznak is rugalmasságra van szüksége, megtörténhetik, hogy a képviselőház elnöke jogával élve, még a szünet lejárta előtt összehívja az országgyűlést. A mai időkben az országgyűlés elnökének állandóan készenlétben kell állni. Leszögezte a képviselőházi elnök, hogy a finn törvényhozók az ország alapvető kérdéseiben teljesen egységes állásponton vannak.

Ezek az alapvető elvek: Finnország függetlenségének megtartása és a bolsevizmus elleni küz-

delem. Meleg szavakkal nyilatkozott a képviselőházi elnök a finn—magyar barátságról is. Az egyetemen a finn—ugor nyelvcsoporthoz tartozók tanulója közben a magyar nyelvet is tanulmányozta és ma büszke arra, hogy a legjobb osztályzatot kapta a magyar nyelvből. Meggyőződése, hogy az egyre szorosabbá váló finn—magyar kapcsolatok mindkét nemzetnek hasznára válnak.

AZ AMERIKAI SZENÁTUS ELFOGADTA A HADIFONTOSSÁGU ÜZEMEK KISAJÁ- TÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVAS- LATOT

Amsterdam, május 6

Az angol hírszolgálat jelentése szerint az Egyesült Államok szenátusa elfogadta a Conelli szenátor által benyújtott törvényjavaslatot, amely arról intézkedik, hogy az állam átveheti

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TEL: 328

Péntek—Kedd

Házassággal kezdődik

FŐSZEREPLŐK

Muráti Lili, Hajmácssy Miklós,
Déry Sándor, Bilicsy Tivadar.

POTMŰSOR: magyar és olasz híradó

és tovább vezetheti azokat a hadifontosságú üzemeiket és bányákat,

amelyekben sztrájk következtében szünetel a munka.

A törvényjavaslattal felhatalmazták a kormányt arra is, hogy büntetéseket szabjon ki az állami üzemek munkáját gátló sztrájkolók ellen.

GIRAUD ELLENZI DE GAULLE JAVASLATÁT, HOGY ALGIRBAN TALÁLKOZZANAK

Madrid, május 6.

Giraud tábornok közölte, hogy nem fogadja el de Gaulle azon javaslatát, hogy Algirban találkozzanak és ragaszkodik ahhoz, hogy a találkozó helye más város legyen.

LEMONDOTT A VENEZUELA KORMÁNYA

Madrid, május 6.

Venezuela valamennyi minisztere benyújtotta lemondását. A lemondás oka az, hogy valamennyi miniszter összetartást vállalt Mendoza kereskedelmi miniszterrel, aki visszaélések vártja miatt kénytelen volt lemondani állásáról.

HUTLENSÉGÉRT HALÁLRA ÍTÉLTÉK HÁROM SVÁJCI KATONÁT

Bern, május 6.

A svájci katonai törvényszék golyó általi halálra ítélt három katonát, akik katonai titkokat árultak el. Hasonló bűnért két katonát életfogytiglani, hármat több évi fegyházra, kettőt pedig fegyházbüntetésre ítélték.

KANADÁBAN HADIMUNKÁRA VISZIK A 19—45 ÉVES FÉRFIAKAT

Amsterdam, május 6.

Michel kanadai munkaügyi miniszter most adta ki első rendeletét a közmunkára kötelezett férfiak behívásáról. A rendelet értelmében hadifontosságú munkára visznek minden olyan 19—45 éves férfit, aki mostani munkahelyén nem hadifontosságú munkát végez.

SPANYOL ONKÉNTESK ÉRKEZTEK HAZA A KELETI FRONTRÓL

A keleti arcvonairól visszatért 500 spanyol önkéntest nagy ünnepélyességgel fogadták Saragossában.

A nagyvilágból

Irakban elrendelték a 20—25 éves férfiak kötelező munkaszolgálatát. A munkaszolgálatosoknak angol ígéret szerint a szokásos munkabért fizetik.

A Szovjetből behurcolt kiütéses tifusz tovább terjed Iránban. Már Teheránban is több megbetegedés fordult elő.

A svéd király kihallgatáson fogadta Gripenberg finn nagykövetet.

Linkomies finn miniszterelnök csütörtökön résztvett a finn koalíciós párt évi közgyűlésén és beszédet mondott.

A finn sajtó nagy cikkeiben ismerteti a Finnországból hazatért svéd országgyűlési képviselők nyilatkozatait finnországi benyomásaikról.

Nankingban és a Nemzetikina többi nagyvárosában tegnap ünnepelték meg a kínai ifjúság napját. A szónokok hangoztatták, hogy Kína reménye ifjúságában van, amelyre nagy feladatok elintézése vár.

Vangcsingvej 60-dik születésnapján nagy cikkeiben méltatja a Nemzetikina sajtója az elnök érdemeit és hangsúlyozza, hogy Vangcsingvej egész életét Kelet-Ázsia védelmére és Kína kiépítésére szenteli.

Megelőnkültek a harcok a keleti arcvonalon

A kubáni hídfőnél, a Miusz vidéken, a középső szakaszon és az Ilmen tónál folytak küzdelmek

Berlin, május 6.

Az Interinf. jelenti a keleti arcvonalról, hogy az időjárás javulása és az utak felszáradása fokozatosan terjed észak felé és a felszáradás következtében tegnap már megelőnkültek a küzdelmek a keleti arcvonal több szakaszán. A Kubán vidéken kívül a Miusznál, a középső szakaszon és az Ilmen tó vidékén folytak harcok.

A kubáni hídfőnél tegnap már csak századnyi erővel támadott az ellenség, mert nagyobb erőt elhasználtak a korábbi harcokban.

A bolsevisták a kubáni hídfő ellen intézett támadásokkal semmi eredményt sem értek el, de nagy veszteségeket szenvedtek.

Hat nap alatt 200 szovjet harcikoszi pusztult el,

ugyhog az ellenség tegnap már jórészt páncélos támogatás nélkül dobta harcra csapatait, amelyeket lekaszáltak a német védők fegyverrel. A szovjet nyomás enyhülését az arcvonal rövidítésére használták fel a németek. Krimszkája előretolt hullámtörő volt, amely teljesítette feladatát.

A Szovjet igyekezett megszerezni a Krimszkája és Novoroszijszk közötti utvonalat, de ez a törekvése meghiúsult.

Légiharcokban és a német légvédelmi ágyúk tüzeiben 19 szovjet repülőgép pusztult el.

A miuszi szakaszon a német gránátosok elmentámadással válaszoltak az ellenség előretö-

rési kísérleteire és sikeres vállalkozásuk során 21 szovjet kiserődöt kiftűstöltek és szétrobbantottak.

A kiserődökkel legénységük is megsemmisült.

A Donec vízálása már majdnem teljesen normális. A folyó visszahúzódott medrébe és lassan felszárad az árterület. A németek a folyam középső szakaszán sikeres vállalkozásokat hajtottak végre,

több kilométernyi hosszúságban felgöngyöltették az ellenség állásait és 220 foglyot ejtettek.

Orel vidékén is nagy eredménnyel járt a német erők helyi vállalkozása.

Az Ilmen tótól délre az ellenség két helyi támadást intézett. A támadókat a németek visszavetették.

Leningrád vidékén a német messzehordó ágyúk a legnagyobb lövedékekkel tüzeltek a város fegyverkezési üzemeire és nagy pusztításokat okoztak a kijelölt célpontokban. A nagy Kirov üzem egyetlen lángtengerré vált.

Zsidó-invázió Newyorkban

Amerikában egyre erősödik az antiszemizmus

Stockholm, május 6.

Svéd lapjelentések hírül adják, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban is egyre fokozódik az antiszemizmus, amelynek egyik központja Newyork lett. Newyorkban a háboru kitörésekor 1.760.000 zsidó élt, míg ma már 2.200.000-re emelkedett a zsidók száma az állandóan tartó zsidó beözönlés

következtében.

Ma már Newyork minden ötödik lakója zsidó. A zsidók beözönlése és viselkedése erős zsidó ellenes hangulatot teremtett. Titkos szervezettek röpiratokon izgatnak a zsidók ellen s figyelmeztetik a newyorkiakat, hogy az amerikaiak Newyorkjából zsidó Newyork lett.

Az izlandi amerikai főparancsnokon kívül 14 magasrangú személy vesztette életét a repülőszerecséftlenség folytán

Amsterdam, május 6.

Washingtonban hivatalosan közölték, hogy azon a repülőgépen, amellyel Andrews altábornagy, az izlandi amerikai csapatok főparancsnoka lezuhant, még 14 személy vesztette életét.

Közöttük volt Charles Barth dandártábornok, Andrews vezérkari főnöke és Leonard püspök is.

Andrews helyére Ingolls vezérőrnagyot nevezték ki az izlandi amerikai csapatok főparancsnokává.

Megtalálták az Ulven svéd tengeralattjárót

Stockholm, május 6.

Az Ulven nevű svéd tengeralattjárót, amely a néhány héttel ezelőtt tartott hadgyakorlat alkalmával 38 főnyi személyzetével együtt elsülly-

lyedt és amely után mindekkig hiába kutattak, tegnap 52 méteres mélységben ugyanazon a helyen, ahol korábban is keresték, megtalálták. Részletek még hiányoznak.

Az angolzászok hajótér hiányuk enyhítésére hajóik eladására kényszerítik a délamerikai kisállamokat

Buenos Aires, május 6.

A Stefani iroda jelenti, hogy az angolzász hatalmak hajótér hiányuk enyhítése érdekében erős nyomást gyakorolnak a délamerikai kisállamokra, olyan irányban, hogy ezek adják el

hajóikat Angliának és Amerikának. A legújabb áldozat Chile, amely három legnagyobb és legjobb hajóját, valamint nagy uszómedencéjét kénytelen volt eladni az angolzászoknak.

Zágrábban nem kapnak villanyáramot azok akik megszegik az elsőfőtítési rendelkezéseket

Szerbiában betiltották a magánépítkezéseket - Hírek a Balkánról

Zágráb, május 5.

A horvát főváros rendőrségének közleménye adta ki, mely szerint a jövőben megvonják az építkezésektől azokat, akik az elsőfőtítési rendelkezések ellen vétnek.

Hadrovics István dr. budapesti egyetemi tanár pénteken a horvát történelmi múzeum meg-

hívására Zágrába érkezik és két előadást tart. Szarajevói jelentés szerint újjáépítették és átadták a forgalomnak a Szarajevó és Mosztár közötti lukacsi hidat, amelyet a partizánok már másodikban robbantottak fel. A vasúti forgalom a hid helyreállításával újból megindult Bosznia és Hercegovina között.

A szerb minisztertanács legújabb rendeletével általános építkezési tilalmat rendelt el. rendelkezés alól kivételt képeznek az állami középítkezések. Magánosok számára a tatarozás is tilos, amennyiben Belgrádban 10.000, vidéken pedig 5.000 dinárnál több költséget igényel. Menemedzsoglu török külügyminiszter a köztársasági néppárt bizottságának titkos ülésén részletes tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről és hír szerint foglalkozott úgy a tengéyhatalmak, mint az angolszászok várható katonai akcióival.

Isztambulban újabb 75 személyt vettek őrizetbe és szállítottak munkatáborba, azért, mert nem fizették meg a vagyonadó válságát. Az internáltak között ez alkalommal először vannak nők is.

Isztambulban tekintettel a kávéhiányra megkezdik a kávé adagolását. Egy háztartás napi 100 gr. kávé kap.

A NÉMET BUVÁRHAJÓK ÚJABB NAGY SIKERE

Berlin, május 6.

Német buvárhajók több napig tartó súlyos harcok során az északi Atlanti-óceán középső részén 16 hajót süllyesztettek el, összesen 102.000 bruttóregisztertonna ürtartalommal, egy Amerika és Anglia között haladó megrakott hajókaravánból, valamint egy Amerikába visszatérő hajókaravánból. További négy hajót torpedótalálat ért.

Kinevezték Bácsbodrog vármegye új főjegyzőjét

A belügyminiszter a kiírt pályázat alapján or. Baranyi Bálint tb. szolgabíró, Bácsbodrog vármegye eddigi II. főjegyzőjét, a vármegye főjegyzőjévé nevezte ki.

Meggyilkolta 3 gyermekét, rájuk gyújtotta a házat és az égő házban felakasztotta magát

Budapestről jelentik: Borzalmas családirtás történt Erd üdülő telepén, ahol egy apa valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban legyilkolta 3 gyermekét, majd öngyilkosságot követett el.

Koppei Gyula 54 éves bazáros csütörtökön délelőtt, amíg felesége bevásárláson volt, meggyilkolta 6 éves Gizella, 4 éves Margit és 3 éves Árpád nevű gyermekeit, azután petróleumot kerített elő, a lakás egész berendezését lelocsolta, majd meggyújtotta. Amikor már égett a ház, törrel felhasította hasát és az égő szobában felakasztotta magát. Mire a felesége hazaért már úgy a férje, mint a gyermekek halottak voltak, a ház pedig leégett. A borzalmas családirtás ügyében megindult a nyomozás.

Az újvidéki revolveres rablás előkészítői fölött ítélték a szegedi ítélőtábla

Szegedről jelentik: Az újvidéki kir. törvényszék február 25-én tárgyalta le özv. Jaksa Jánosné 44 éves szakácsnő, Bódi Mihályné 33 éves mindenes cseléd és ifj. Jaksa János 23 éves kereskedősegéd bűnügyét, akik rablás bűntettével voltak vádolva. A három vádlott még 1941 júniusában egy Kubik József nevű katonaszökevényvel bünszövetkezetet alakított s elősegítették dr. Klein Mátyás újvidéki orvos kirablását. Jaksáné az orvosnál volt szakácsnő, Bódi Mihályné is ott szolgált mint mindenes s így jól ismerték a helyzetet. Az előzetes megbeszélés alapján iderontott be ez év február 12-én délelőtt Kubik József, aki revolvert fogott az orvosra s követelte, hogy az észereit adja elő. Amikor egy zsákra való holmit már összepakolt, azt követelte Kubik, hogy a cselédeknek adja ki előre a három hónapra szóló fizetését s bocsássa el őket. Kubikot már elítélte a katonai törvényszék 8 évi fegyházra.

Özv. Jaksa Jánosné annak idején az újvidéki kir. törvényszék 6 hónapra büntetve lette, amit a szegedi ítélőtábla most 1 évi börtönnre emelt. Bódi Mihályné 3 hónapra büntetését 10 hónapra börtönnre emelték. Ifj. Jaksa Jánost 6 hónapra börtönnre ítélték. Ezt az ítéletet a Tábla helybenhagyta.

INNEN — ONNAN

A „kanapé” szó a görög „conopeion”-ból származik és szunyog-lálót jelent. Az angolban a „canopy” szó még most is oltár-, ágy- vagy trónmennyezetet jelent.

A francia trikolór három színének nem ugyanakkora a szélessége. Kezdetben a színek aránya természetesen ugyanakkora volt, azonban kiderült, hogy a kék sáv a vörösnél jóval szélesebbnek látszott és így ennek az érzéki csalódásnak kiküszöbölésére a sávok szélességét úgy választották meg, hogy a kék 30, a fehér 33, a vörös pedig 37 százalékot tegyen ki.

A kövéség Kinában a jólét jele és az európai kereskedők Kinában annál nagyobb hitelynyújtási készségre számíthattak, minél nagyobb testi terjedelemeire hivatkozhattak. A sanghaji kereskedők ezért újévkor programszerűen megmérkeztek, hogy az ilyenkor szokásos udvariassági látogatások alkalmával kínai üzletfeleiknek beszámolhassanak testsúlyukról. Amióta azonban a leggazdagabb kereskedők is autót helyett kerékpáron mennek naponként irodájukba, a Buddha-pocak természetesen ritkaság lett és ezzel együtt a korlátlan hitel korának is befejezett.

A legújabb német orvosi kutatások szerint a savanyúkáposztalé vitaminokban, ásványi sókban, mészen és vasban való gazdagsága folytan igen értékes táplálék, ezenkívül pedig enyhe tejsavtartalmánál fogva az étvágyat és emésztést is fokozza és így az anyagcsere életkésztésével is jótékony hatást fejt ki. A német orvosok a tejsav ellensúlyozására a káposztalé édesítését ajánlják.

A német házizene napját ebben az évben november 13-ára tűzték. Minthogy erre az évre esik Max Reger születésének 70 éves évfordulója, a nap elsősorban a nagy zeneszerző emlékezetének jegyében fog lezajlani.

A német üzemi könyvtárak száma a háború folyamán 5.000-re emelkedett négy és félmillió példányszámra rugó könyvállománnyal. A kölcsönzések száma a múlt évben kerekén 24 millióra rugott. 1934-ben Németországban még csak 700 üzemi könyvtár volt.

A berlini Német-Magyar Társaság hároméves múltra tekinthet vissza. Ezen idő alatt terjedelmes kulturális munkaprogramot bonyolított le, mellyel tetemes részt vállalt a két ország egymáshoz való kapcsolatainak elmélyítéséből és kiépítéséből.

AZ 1943. ÉVI NÉMET TENNISZBAJNOKSÁGOKAT AUGUSZTUS 4-E ÉS 8-A KOZOTT BRAUNSCHWEIGBEN FOGJÁK MEGTARTANI.

A bécsi állami opera ünnepélyes keretek között ülte meg Hans Richter, a nagy Wagner nevével elválaszthatatlanul összekapcsolódott karmester születésének száz éves évfordulóját. Ebből az alkalomból az operaház előcsarnokában Hans Richter domborművé arcképét is leleplezték.

A hős azért hal meg, hogy a nemzet éljen. Gondoskodjunk a hősök árváiról

Énekelni gége - beszélni nyelv nélkül!

A hangképzés szerve a gégefő, a beszéd szerve a száj és a nyelvvel és ajakkal, tanítja az iskolai egészségtan és a legtöbb ember abban a meggyőződésben él, hogy azok a szerencsétlenek, akik valamely okból elvesztették ezeket a szerveiket, csakugyan örök némaságra vannak ítélve. A tudomány azonban, mely többek között a gyomor nélküli táplálkozás problémáját is megtudta oldani, nem egykönnyen fogadja el egy-egy szerv nélkülözhetetlenségének tételét és már aránylag hosszú ideje foglalkozik a kioperált gégefő és nyelv helyettesítésének vagy pótlásának kérdésével. Paré francia orvosnak például már 1561-ben sikerült használható műnyelvet készítenie, a modern orvostudomány pedig már szinte számontartani sem tudja a több-kevesebb jövőt ígérő próbálkozásokat. A legújabb időben, amikor a normális rákos és tuberkulotikus betegségeken kívül a háborús sebesültek is emelték a gégefő és nyelvooperációk számát, a tudomány megkettőzött erőfeszítéssel fordítja figyelmét a nyelv és gégefő nélküli betegek problémájára felé és ez az erőfeszítés meglepő módon ahhoz az eredményhez vezetett, hogy műgégére és műnyelvre nincs is szükség, mert — gége és nyelv nélkül is lehet beszélni.

Az új gyógy mód előharcosa a hamburgi egyetem fonetikai laboratóriuma, melynek már egész hanglemezgyűjteménye van olyan gégeoperáltak beszédpróbáiról, akik minden külső operatív beavatkozás nélkül pusztán saját erejükből tanultak meg gége és nyelv nélkül beszélni, sőt énekelni is. Ezek a minták tökéletes-

ség szempontjából nagyon különböznek, de éppen ebben rejlik legtöbb értékük. A gyógykezeltek, vagy jobban mondva tanítványok így módjában van áttekinteni az előtteálló utat és meggyőződhet róla, hogy bármily ügyellenek is az első hangok, a kitartás meghozza gyümölcsét.

Az akaratnevelő „hallási gyakorlatok” után következik a tulajdonképeni munka, melynek első állomása az úgynevezett „folyamatos bőfőgés” megtanulása. A hangszalagokat magába foglaló gégefő eltávolításával a légcső és szájüreg közötti összeköttetés is megszakadt, a betegnek tehát máshonnan kell a levegőt előteremtenie. Ennek a feladatnak három szerv is meg tud felelni: a gyomor, nyelőcső vagy a toroküreg. Ha a páciens megtanulja, hogy a szervek valamelyikébe levegőt tudjon tartálékolni, következő lépésként már csak a levegőnek egyenletes áramban való adagolását kell begyakorolnia és a levegő már maga gondoskodik az új hangrészek kialakításáról.

Valamivel könnyebb a nyelv nélküli beszéd megtanulása. Az ajakhangok, azaz a p, b, m és f hang képzésében a nyelvnek nincsen szerepe és éppen ilyen könnyű az a, o és u magánhangzók kiejtéséhez is a nyelvet nélkülözni. A többi magán és mássalhangzók azonban fáradságos munkával újra kell tanulni, olyanképpen, hogy a nyelv feladatát a száznak valamely másik része töltse be. A nyelv hegyével képzett t, d és n hangokat például az alsó ajak beidomításával olyan tökéletesen ki lehet dolgozni, hogy a normális képzésű hangtól semmiben sem különböznek.

(dr. n. l.)

A világhírszolgálat ma és az előző háborúban

Az első világháborúban nemcsak az európai hadviselő hatalmak, hanem a semleges államok, különösképen pedig a kis európai államok is sok kárát látták, hogy Anglia a világhírszolgálatban majdnem korlátlan monopóliumot élvezett és ezt a helyzetet politikai és gazdasági érdekei szolgálatában a legteljesebb mértékben ki is használta. Az angol flotta az összes tengeri kábeleket ellenőrzése alatt tartotta és ezzel a német tengeri kábel megsemmisítése után az egész nemzetközi hírszolgálatot is uralma alá vetette. 1914-ben a világ tengeralatti kábeleinek hosszúsága kerekén 500.000 kilométert tett ki; ebből 280.000 kilométer Anglia birtokában volt, az Egyesült Államok 100.000 kilométer, Franciaország és Németország pedig egyenként 40.000 kilométer hosszúságú kábel fölött rendelkeztek.

A német birodalmi fizikai-technikai intézet elnöke, Esau professzor nemrég érdekes előadásban ismertette a minden objektív hírszolgálatot lehetetlenné tevő angol monopólium ellen folytatott küzdelmet. Az első világháború idején a harc tulajdonképen még kilátástalan volt, mivel a drótnélküli távirás még nem állott azon a fokon, hogy a tengeri kábelek jelentőségét megtörhesse. Németországnak ugyan sikerült külföldi képviselőivel fenntartani az összeköttetést és gyarmatait mozgósítani a támaszpontok hiánya miatt azonban ez a drótnélküli hírszolgálat kénytelen volt szűk keretekkel beérni. Ma ezzel szemben Németország abban a helyzetben van, hogy irányított rövidhullámokkal dolgozó adóállomásai útján a világ minden részével összeköttetésbe tud lépni és minden korlátozás nélkül gondoskodni tud hírszolgálatára érvényrejuttatásáról. A drótnélküli távbeszélő révén japán szövetségeseivel is állandó kapcsolatban áll és naponként kicseréli vele hirsanyagát. Ezzel Anglia hírszolgálati monopóliuma végleg megszűnt.

Ennek a küzdelemnek keretében külön említést érdemel a német hírszolgálati technika egyik évfordulója is: az idén lesz 75 éve, hogy megkezdődött az indo-európai táviróvonal építése. Ez volt a világ legnagyobb táviróvonala, mely Európát szárazföldi úton Indiával kötötte össze, még pedig olyan távvezetékekkel, mely a

földkerület hosszúságának több, mint egy hetedét haladta meg. Az akkori viszonyokhoz képest példátlanul nagyarányú vállalkozást a világhírű Siemens-testvérek pénzelték és kiviteleztek, akik az orosz táviróvezeték lefektetésével, mely akkoriban hasonlóképpen a világ leghosszabb táviróvezetéke volt, már az ötvenes években is egyedülálló rekordot állítottak fel. A London—Kalkutta táviróösszeköttetés a tengeri kábel és szikratáviró versenyében egészen 1931-ig tartani tudta magát és nem kis része volt abban, hogy az angolok hírszolgálati monopóliumukat és indiai pozícióikat oly sokáig meg tudták őrizni.

ig
ga
nd
isp
Le
ka
sá
Re
na
hu
ko
ol
ol
do
Pe
10
za
An
Bzo
Má
Lás
vár.
22-é
nezo
léste
Fé
A
törvé
ta Sc
gitási
gon t
gős n
gőért
belem
Na
A
ben k
kikre
Font
Ham
Érd
vesede
ellenére
nyokkal
min
foly
A főkap
Andor t
kijátessa
val a fő
üzemany

A bacsikai csatornahálózat kimélyíté- séről, tárházak és kísérleti állomások felállításáról tárgyalnak a bacsikai gazdák

A palicsi gazdanapon főbb államtitkár is megjelenik

A május 15-i palicsi gazdanap előkészítése ügyében a napokban ülésezett a szabadkai mezőgazdasági bizottság ifj. Vojnich Gyula képviselő elnökletével. Az ülésen megjelent dr. Reök Andor főispán, dr. Völgyi János polgármester, Udvarnok László vármegyei gazdasági felügyelő, Dér András kamarai titkár, Birkáss István a szabadkai gazdasági egyesület elnöke és a tagok kivétel nélkül. Dr. Reök Andor főispán bejelentette, hogy meghívására május 15-én részt vesznek a palicsi gazdanapon dr. Bircsek Béla közellátási, dr. Bárányos Károly és Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkárok, dr. Máriássy Mihály kamarai elnök, dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Rosszlát Nándor közellátási főtanácsos és számos előkelőség Pest, Csongrád és Csanád vármegyékből.

A palicsi gazdanap május 15-én féltnykor kezdődik a palicsi Vigadó nagytermében. A tárgysorozat szerint annak keretében felszólalnak dr. Reök Andor főispán, Tóth Miklós a vmi mezőgazdasági bizottság elnöke, ifj. Vojnich Gyula képviselő, dr. Máriássy Mihály kamarai elnök, dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Dér András kamarai titkár. Az indítványokhoz eddig már hozzászólásra 22-en jelentkeztek. Az indítványok között szerepel a Ferenc és Ferenc-József csatorna mélyítése, ármentesítő társulatok, az új beszoigáltatási rend, legelőügyek, a kender és komlótermelés és értékesítés kérdései, továbbá külföldi mezőgazdasági iskolák, tárházak és kísérleti intézmények felállításának kérelmei.

A mezőgazdasági bizottságok tagjainak emelése, serkentési ügyek, takarmányok minősége, tej-

beszoigáltatási rendelet, érdekképviselési ügyek stb. szerepelnek.

A gazdag program kimeríti vármegyénk minden mezőgazdasági fejlődést bizonyító kérdését és rámutat a jelenleg mutatkozó hiányokra. Irányt mutat a jövőre vonatkozólag és minden kérdésre megfelelő tájékoztatással szolgál. A vármegye és a thj. városok gazdaközönsége nagyszámmal jelenik meg a palicsi gazdanapon, ezzel is kifejezést adva a nap fontosságának, amikor

az ország első helyen álló mezőgazdasági vármegyéjének gazdái határoznak jövő sorsuk felett.

Május 16-án 10 órakor a szabadkai városháza nagyteremében tartja a Szabadkai Gazdasági Egyesület közgyűlését, amelyen Birkáss István elnök, dr. Guoth Ernő kamarai főtitkár, Székely János és Mikuska Félix tartanak előadást, vagy terjesztenek elő indítványt Szabadka mezőgazdasági vonatkozásaiban. E második nap tehát inkább a szabadkai gazdák napja lesz. A vendégek délután a városi tóparti gazdaságát tekintik meg.

Méhészeti értekezlet is lesz május 16-án d. u. három órakor a Szabadkai Gazdasági Egyesületben, amelynek keretében a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya tartja vándor-ügylést, azon megjelennek a vármegyében működő egyesületek vezetői, hogy méhészetre vonatkozó kérelmek és ügyek felett határozzanak. A két-napos programra a vármegyei gazdasági egyesületek, továbbá a szabadkai gazdasági egyesület bocsájtottak ki meghívást azokat már szétküldötték.

Fél vagon kendert adott el drágán 1000 pengő pénzbüntetésre ítélték

A zombori törvényszéken Brommer Odön törvényszéki elnök uzsoratanácsa most tárgyalta Schmidt János 44-éves militicsi lakos árdrágítási ügyét, aki a vád szerint mintegy félvagon tölts kendert a megengedett 170-200 pengős méterhátsánskénti ár helyett 280-290 pengőért adott el Kovrcsin Szvetozárnak. A vádlott beismerte az árdrágítást és azzal védekezett,

hogy kint élt a tanyán, nem volt tudomása a maximált árról és abban a hiszemben volt, hogy az általa kért ár a szokványos ár. A törvényszék árdrágítási visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek a vádlottat és 1000 pengő pénzbüntetésre, valamint 3 évi polgári jogvesztésre ítélte. 1900 pengő értékű lefoglalt kendert elkobozták. Az ítélet jogerős.

Napi 15-18 órát dolgoznak a munkatáborba küldött bolgár üzérek

Szófia, május 6. A szófiai rendőrség legújabb közleményében közölte, hogy mindazokat a bolgárokat, akikre rábizonyították az üzérkedés vétségét, a lomi

kerület internálótáborába utalják és az árviz károsult vidékek újjáépítésénél foglalkoztatják. Az üzéreknek napi 16-18 órát kell dolgozniuk

Fontos az üzlet

Hogyan válik nemzetszocialista a zsidó szélhámosból

Hamisított okmányokkal hosszú éveken keresztül keresztény polgári életet élt egy nagystilű zsidó szélhámos

Érdekes véletlen juttatott a rendőrségre egy veszedelmes szélhámost, aki zsidó származása ellenére különböző ügyesen hamisított okmányokkal husz éven keresztül,

mint tisztos polgár élt és nagystilű életet folytatott.

A főkapitányságra feljelentés érkezett Szécsény Andor bérautófuvarozó-vállalkozó ellen; hogy kijátsza a fuvarozási rendeletet és gépkocsijával a főváros határán kívül vállal fuvarokat. Az üzemanyagellenőrző detektívcsoporth két tagja

jelent meg Szécsény Andor Károly király-ut 3. számú házában lévő lakásán, hogy

kihallgassák a fuvarozót.

Személyazonosságának igazolását kérték tőle, amikor születési bizonyítványát és házasságlevelét felmutatta.

az egyik gyakorlott szemű detektív feltűnő törléseket, pótblásásokat, javításokat talált a Szécsény Andor névre kiállított okmányokban

Miért nem helyezik telefonállomást?

Mélyentisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem szíveskedjenek b. lapjukban szóvátenni, hogy a városban és a vasúti állomáson az évek óta felállított telefonfülkék miért nincsenek felszerelve. Az ilyen nagyforgalmu állomáson nagyon sokszor szükségük van az utasoknak a telefonállomásra. Ennek hiányában kénytelenek a városba menni, de itt sincs sehol nyilvános telefonállomás. Ha vendéglőből akar valaki telefonálni, ott elvárják, hogy fogyasszon is valamit.

A város központjában felállított telefonállomásra is nagy szükség lenne. Este, vagy napközben is, ha valaki sürgősen telefonálni akar valahová, nem képes telefont találni. A multban betértem egy kereskedőhöz, megkértem, hogy szíveskedjék megengedni a telefonhasználatot, mire azt felelte, hogy az üzlete nem nyilvános telefonállomás.

Kiváló tisztelettel:
Egy olvasó.

Ez okmányok szerint Szécsény 1939-ben nősült, egyébként 1894-ben született Batiza községben.

A KOMMUNISTA HATÓSÁGOK ENGEDÉLYÉVEL

...usnak találták okmányait, bevitték őt a főkapitányságra, ott azután a bünyügyi laboratóriumban különféle m...ekkel vizsgálták meg az iratokat, így állapították meg a kétségtelen hamisításokat. Maga Szécsény Andor is beismerő vallomást tett...gőtörten vallotta be, hogy

husz év óta álnéven él, eredeti neve Weisz Andor, fajli hovatarozandósága pedig zsidó... amikor tözsdebizománys volt Budapesten, a tanácsköztársaság idején magyarosította meg nevét. A kommunista hatóságok engedélyével Szécsényre. Ugyanakkor református lett a tanácskormány bukása után az illetékes hatóságok megvonták névmagyarosítási engedélyét és

érvénytelenítették vallásváltoztatását is.

Attól fogva újra, mint Weisz Andor szerepelt egy rövid ideig. Megismerkedett ugyanis közben Széchenyi István budapesti születésű műszerésszel, akinek azt mondta, hogy amerikai örökség ügyében keresi a Széchenyi nemzetség tagjait, az új ismerős, Széchenyit is. Kikérdezte tehát Széchenyi István személyi adatait és ki-váltotta a kerületi anyakönyvi hivatalban.

Ezeket az okmányokat ügyesen meghamisította, az i betűt a Széchenyi névből eltörölte és az így lett újra a bolsevizmus idején magyarosított nevű Szécsény Andor.

Ezeket az okmányokat használta ezután és ezeknek segítségével szerzett 1939-ben gépjárművezetői igazolványt, utlevelet, majd ipar engedélyt fuvarvállalat alapítására. Álnéven nősült és, hogy zsidó multját leplezze, előkelő társaságokba, kaszinókba járt,

ahol fennen hirdette jobboldali meggyőződését.

Most összeomlott a szélhámos multja és a főkapitányságról Weisz Andor került át az ügyésség fozházába.

Kiderült róla, hogy 1924-ben a konjunktúra idején két és fél évi börtönbüntetést kapott pénz és okmányhamisításért.

A KERESKEDELMEZ A REKLÁM TETTE NAGGYÁ!

Ne felejtse el, hogy vevőkörének megtartására és kibővítésére ma is szüksége van

MERT LESZ IDŐ, AMIKOR TÖBB LESZ AZ ÁRU, MINT A VEVŐ

A bácskai csatornahálózat kimélyíté- séről, tárházak és kísérleti állomások felállításáról tárgyjainak a bácskai gazdák

A palicsi gazdanapon főbb államtitkár is megjelenik

A május 15-i palicsi gazdanap előkészítése ügyében a napokban ülésezett a szabadkai mezőgazdasági bizottság ifj. Vojnich Gyula képviselő elnökletével. Az ülésen megjelent dr. Reök Andor főispán, dr. Völgyi János polgármester, Udvarnok Lehel vármegyei gazdasági felügyelő, Dér András kamarai titkár, Birkáss István a szabadkai gazdasági egyesület elnöke és a tagok kivétel nélkül. Dr. Reök Andor főispán bejelentette, hogy meghívására május 15-én résztvesznek a palicsi gazdanapon dr. Bircsek Béla közellátási, dr. Bárnyos Károly és Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkárak, dr. Máriássy Mihály kamarai elnök, dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Rosszlab Nándor közellátási főtanácsos és számos előkelőség Pest, Csongrád és Csanád vármegyékből.

A palicsi gazdanap május 15-én féltízkor kezdődik a palicsi Vigadó nagytermében. A tárgysorozat szerint annak keretében felszólalnak dr. Reök Andor főispán, Tóth Miklós a vmi mezőgazdasági bizottság elnöke, ifj. Vojnich Gyula képviselő, dr. Máriássy Mihály kamarai elnök, dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, Dér András kamarai titkár. Az indítványokhoz eddig már hozzászólásra 22-en jelentkeztek. Az indítványok között szerepel a Ferenc és Ferenc-József csatornák mélyítése, ármentesítő társulatok, az új beszállítási rend, legelőügyek, a kender és komlótermelés és értékesítés kérdései, továbbá külföldi mezőgazdasági iskolák, tárházak és kísérleti intézmények felállításának kérelmei.

Mezőgazdasági bizottságok tagjainak emelése, serényesztési ügyek, takarmányok minősége, tej-

beszolgáltatási rendelet, érdekképviseleti ügyek stb. szerepelnek.

A gazdag program kimeríti vármegyénk minden mezőgazdasági fejlődést bizonyító kérdését és rámutat a jelenleg mutatkozó hiányokra. Irányt mutat a jövőre vonatkozólag és minden időszerű kérdésre megfelelő tájékoztatással szolgál. A vármegye és a thj. városok gazdaközönsége nagyszámmal jelenik meg a palicsi gazdanapon, ezzel is kifejezést adva a nap fontosságának, amikor

az ország első helyen álló mezőgazdasági vármegyének gazdái határoznak jövő sorsuk felett.

Május 16-án 10 órakor a szabadkai városháza nagyteremében tartja a Szabadkai Gazdasági Egyesület közgyűlését, amelyen Birkáss István elnök, dr. Guoth Ernő kamarai főtitkár, Székely János és Mikuska Félix tartanak előadást, vagy terjesztenek elő indítványt Szabadka mezőgazdasági vonatkozásaiban. E második nap tehát inkább a szabadkai gazdák napja lesz. A vendégek délután a városi tóparti gazdaságát tekintik meg.

Méhészeti értekezlet is lesz május 16-án d. u. három órakor a Szabadkai Gazdasági Egyesületben, amelynek keretében a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya tartja vándorgyűlését, azon megjelennek a vármegyében működő egyesületek vezetői, hogy méhészetre vonatkozó kérések és ügyek felett határozhassanak. A két-napos programra a vármegyei és szabadkai mezőgazdaság, továbbá a szabadkai gazdasági egyesület bocsájtottak ki meghívót és azokat már szétküldték.

Fél vagon kenderet adott el drágán 1000 pengő pénzbüntetésre ítélték

A zombori törvényszéken Brommer Ödön törvényszéki elnök úszoratanácsa most tárgyalta Schmidt János 44 éves militicsi lakos árdrágítási ügyét, aki a vád szerint mintegy félvagon tilott kenderet a megengedett 170-200 pengős métermázsánkénti ár helyett 280-290 pengőért adott el Kovácsin Szvetozárnak. A vádlott beismerte az árdrágítást és azzal védekezett,

hogy kint élt a tanyán, nem volt tudomása a maximált árról és abban a hiszemben volt, hogy az általa kért ár a szokványos ár. A törvényszék árdrágítási visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek a vádlottat és 1000 pengő pénzbüntetésre, valamint 3 évi polgári jogvesztésre ítélte. 1900 pengő értékű lefoglalt kenderet elkobozták. Az ítélet jogerős.

Napi 15-18 órát dolgoznak a munkatáborba küldött bolgár üzérek

Szófia, május 6. A szófiai rendőrség legújabb közleményében közölte, hogy mindazokat a bolgárokat, akikre rábizonyítják az üzérkedés vétségét, a lomi

kerület internáló táboraiba utalják és az árvíz károsult vidékek újjáépítésénél foglalkoztatják. Az üzérnek napi 16-18 órát kell dolgozniok

Fontos az üzlet

Hogyan válik nemzetszocialista a zsidó szélhámosból

Hamisított okmányokkal hosszú években keresztül keresztény polgári életet élt egy nagystílű zsidó szélhámos

Érdekes véletlen juttatott a rendőrségre egy veszedelmes szélhámost, aki zsidó származása ellenére különböző ügyesen hamisított okmányokkal husz éven keresztül,

mint tisztos polgár élt és nagystílű életet folytatott.

A főkapitányságra feljelentés érkezett Szécsény Andor bérautófuvarozó-vállalkozó ellen; hogy kijátékos a fuvarozási rendeletet és gépkocsijával a főváros határán kívül vállal fuvarokat. Az üzemanyagellenőrző detektívcsoporth két tagja

jelent meg Szécsény Andor Károly király-ut 3. számú házában lévő lakásán, hogy

kihallgassák a fuvarozót.

Személyazonosságának igazolását kérték tőle, amikor születési bizonyítványát és házasságlevelét felmutatta.

az egyik gyakorlott szemű detektív feltűnő förléseket, pótblásokat, javításokat talált a Szécsény Andor névre kiállított okmányokban

Miért nem helyezik üzembe a nyilvános telefonállomásokat?

Mélyentisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem szíveskedjenek b. lapjukban szótvetni, hogy a városban és a vasúti állomáson az évek óta felállított telefonfülkék miért nincsenek felszerelve. Az ilyen nagyforgalmu állomáson nagyon sokszor szükségük van az utasoknak a telefonállomásra. Ennek hiányában kénytelenek a városba menni, de itt sincs sehol nyilvános telefonállomás. Ha vendéglőből akar valaki telefonálni, ott elvárják, hogy fogyasszon is valamit.

A város központjában felállított telefonállomásra is nagy szükség lenne. Este, vagy napközben is, ha valaki sürgősen telefonálni akar valahová, nem képes telefont találni. A multban betértem egy kereskedőhöz, megkértem, hogy szíveskedjék megengedni a telefonhasználatot; mire azt felelte, hogy az ő üzlete nem nyilvános telefonállomás.

Kiváló tisztelettel:
Egy olvasó.

Ez okmányok szerint Szécsény 1939-ben nősült, egyébként 1894-ben született Batiza községben.

A KOMMUNISTA HATÓSÁGOK ENGEDÉLYÉVEL

Gyanusnak találták okmányait, bevitték őt a hamisnak tűnő iratokkal együtt a főkapitányságra, ott azután a bünyügyi laboratóriumban különféle műszerekkel vizsgálták meg az iratokat, így állapították meg a kétségtelen hamisításokat. Maga Szécsény Andor is beismerő vallomást tett és megtörtén valotta be, hogy

husz év óta álnéven él, eredeti neve Weisz

Andor, faji hovatarozandósága pedig zsidó.

1919-ben, amikor tőzszabizománys volt Budapesten, a tanácsköztársaság idején magyarosította meg nevét. A kommunista hatóságok engedélyével Szécsényre. Ugyanakkor református lett a tanácskormány bukása után az illetékes hatóságok megvonták névmagyarosítási engedélyét és

érvénytelenítették vallásváltoztatását is.

Attól fogva újra, mint Weisz Andor szerepelt egy rövid ideig. Megismerkedett ugyanis közben Széchenyi István budapesti születésű műszerésszel, akinek azt mondta, hogy amerikai örökség ügyében keresi a Széchenyi nemzetség tagjait, az új ismerős, Széchenyit is. Kikérdezte tehát Széchenyi István személyi adatait és kiáltotta a kerületi anyakönyvi hivatalban.

Ezeket az okmányokat ügyesen meghamisította, az í betűt a Széchenyi névből eltörölte és az így lett újra a bolsevizmus idején magyarosított nevű Szécsény Andor.

Ezeket az okmányokat használta ezután és ezeknek segítségével szerzett 1939-ben gépjárművezetői igazolványt, utlevelet, majd iparengedélyt fuvarvállalat alapítására. Álnéven nősült és, hogy zsidó multját leplezze, előkelő társaságokba, kaszinókba járt,

ahol fennén hirdette jobboldali meggyőződését.

Most összeomlott a szélhámos multja és a főkapitányságról Weisz Andor került át az ügyészség fogházába.

Kiderült róla, hogy 1924-ben a konjunktúra idején két és fél évi börtönbüntetést kapott pénz és okmányhamisításért.

A KERESKEDELMEZ A REKLÁM TETTE NAGGYÁ!

Ne felejtse el, hogy vevőkörének megtartására és kibővítésére ma is szüksége van

MERT LESZ IDŐ, AMIKOR TÖBB LESZ AZ ÁRU, MINT A VEVŐ

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort u. 4. Telefon: 188. — **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal, Jókai tér.

Budapestre utazott a főispán. Dr. Deák Leó Bácsbodrog vármegye, Zombor és Ujvidék főispánja Budapestre utazott, ahol a miniszterelnökségen a megye ügyeiben jár el, vitéz Nagy Miklós ujvidéki polgármester társaságában pedig a földművelésügyi minisztériumban Ujvidék érdekében tesz lépéseket.

APRILIS 1-TŐL üzemanyag és gumihány miatt csak a következő autóbussz járatok indulnak a Vadászúrtól a vasútállomásra: 5.20, 8.15, 8.45, 11.00, 13.05, 14.20, 15.15, 16.00, 16.50, 20.00, 21.10, 22.40.

Antal István is megjelenik a topolyai hősök emlékművének ünnepélyes leleplezésén. Topolyán a hősök emlékművét valószínűleg május hó 30-án fogják leleplezni. Az ünnepségre meghívják Antal István nemzetvédelmi minisztert is.

Öt ezer embert fogadott a pápa. Vatikányvárosból jelentik: A Szentatya a szerdai kihallgatási napra fogadta Volpi di Misurata grófot, Olaszország neves pénzügyi szakemberét. A szerdai tömegfogadásra 5.000 embert fogadott a pápa. Közöttük nagyon sok tiszt és katona valamint 1.500 új házaspár volt.

MÉP értekezlet Kulán. A Magyar Élet pártja kulai helyi szervezete dr. Kósa György orvos a helyi szervezet elnökének elnöklété mellett értekezletet tartott. Az értekezleten részt vett Regös Béla vármegyei központi főtitkár és Hrubány Dezső az ujvidéki kerület szervező titkára. Dr. Kósa György elnök beszámolt az értekezletnek az eddig végzett pártmunkáról, majd Regös Béla főtitkár tájékoztatta a vezetőséget a bel- és külpolitikai helyzetről míg Hrubány Dezső kerületi titkár szervezési utasításokat adott a párt helyi vezetőinek.

Életjelt adott magáról egy 28 év elött eltűnt hadifogoly. Ujverbászról jelentik: Magó Imre 28 évvel ezelőtt orosz fogságba esett ujverbázi munkás életjelt adott magáról. A községtől cizett levelét Bresslauból írta. Magó Imre 1915-ben mint magyar katona orosz fogságba esett és a német felszabadításig állandóan ott tartózkodott. Több ízben megkísérelt szökését a szovjet hatóságok mindannyiszor megfűszerták. Most igazoló iratokat kér a községtől, hogy hazajöhessen.

Hatóságilag ellendelt 110 literes **LÉGO beton-HORDÓK** kaphatók **Olasz Antal Ferenc cementáru üzemében** Zombor, Vörösmarty utca 76.

A Láthatár májusi számában vitéz Nagy Iván a külföldi magyar sajtó eddig legteljesebb bibliográfiáját adja. Kovács Endre »Egy konstruktív szlovák politikus« címen Pauliny Tóth Józsefről ír tanulmányt Szabó István pedig arról ír, hogyan tükröződött két évtizedig a magyar irodalom a román folyóiratokban. Gazdag könyv és sajtószerle egészítik ki a színvonalas számot. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Baross tér 15.

Öngyilkosságot követett el egy pacséri munkás. Gönczi Hőgyi János 40 éves pacséri lakos házának padlásán felakasztotta magát. Búcsúlevelet nem hagyott hátra s így tettének okát nem tudják.

Agyonnyomták a boroshordók a felborult teherautó két utasát. A ceglédi országúton Maglód közelében egy boroshordókkal teli teherautó felborult és belezuhant a másfél méteres árokba. Valamennyi borral telt hordó leest, eltört, a bor szerte folyt, egy kilencmázsás hordó pedig ráesett az egyik kocskísérőre és a mellette lévő nőre és agyonnyomta őket. A szerencsétlenül jártak nevét még nem sikerült megállapítani, mert semmiféle igazoló iratot nem találtak náluk. A nyomozás folyik.

Romlik a levegő tisztasága? Berlinből jelentik: A tudományos világot régóta foglalkoztatja az a probléma, hogy a növekvő gyárpar, ami a nagyvárosok környékét füsttel, gőzzel és sokféle mérgező gázzal árasztja el, annyira beszenyezi a légkört, hogy a lakosság kénytelen állandóan romlott levegőt szívní. A legtöbb kulturállamban a régóta működő talaj és vízkutató intézetek mellett ma már levegőkutató intézetek is működnek. Ezeknek a tudományos intézeteknek az a feladata, hogy figyelemmel kísérjék: vajjon az iparosodás következtében nem romlik-e a levegő tisztasága. A berlini dr. Konrich ide levegőkutató intézet vizsgálatainak eredményét érdekes tanulmányban adta most közre, amelyből kitűnik, hogy Európa nagyvárosainak levegőellátására tanácsos legalább olyan nagy gondot fordítani, mint az ivóvíz ellátásra. A tanulmány azonban nem látja sötétnek a nagyvárosi lakosság helyzetét e tekintetben és kimutatja, hogy megfelelő védőberendezésekkel elkerülhető, hogy a gyártelepek megmérgezzék a nagyvárosok levegőjét.

Üresek az ir kikötők. Hogy milyen nyomás alá helyezték az angolok és amerikaiak a semlegeséget állhatatosan védő Írországot, bizonyítja az ir kikötők sorsa. Az »Irish Times« legutóbbi jelentése szerint Írország legtöbb kikötőjében egyáltalán nem látható hajó. Az egykor oly forgalmas Ballina rakodpartjait felverte a fű. Sligo-ban már csak két ócska bárka ringatózik a csöndes vizen. A kikötői munkásság alig tengeti életét a szegényes napszám-ból. A hajózási társaságoknak nincs semmi bevétel, mert az angol-amerikai hajózás teljesen elvágta az országot a tengeri forgalomtól. Minthogy Írország nem rendelkezik saját hajóval, az állatási nehézségek is fokozódnak. (TEK)

Ne mulassza el megnézni a városi színházban a „Nótás Kapitányt“

A templomtörőny ablakára akasztotta fői magát a harangozó. Gyellák Sámuel, a miskolci avasi templom harangozója, magarázarta a törőny aítáját, azt belülről be is drótozta és az ablakra felakasztotta magát. Az arra járó emberek meglátták az ablakon az akasztott embert, de mire az alót feltörték és a kötélről levették, már halott volt. A nyomozás megindult.

Tizezrek látogatják a Haditudósító Kiállítást. Budapestről jelentik: Arányaiban, külső megnyilvánulásában a kiállított anyag mennyiségében, minőségében, a rendezés gondosságában az utóbbi évek kimagaslóan legnagyobb kiállítása a szombaton megnyitott Haditudósító Kiállítás. Nap-nap után már a nyitás időpontja, kilenc óra előtt óriási tömegek állanak a Vigadó fellobogózott főbejárata előtt, hogy meglekintsék a honvédhaditudósítók nagyszabású és történelmi jelentőségű munkájának itt kiállított részleteit. Magasrangú katonatisztek, egyszerű honvédek, ifjusi bácsikák, társadalmi előkelőségek, asszonyok, kiknek férje megjárta a frontot, apák, anyák, kiknek gyermekei most is kint vannak testvérek százai és ezrei, sőt tizezrei özönlének a kiállításra, hogy végignézzék azt a számtalan izgalmas és mégis művészi fényképfelvételek, mely kint az első vonalakban és a harcok elülte után a puszkaporos falvak megriadt polgári lakosai között készült. Különösen nagy érdeklődés nyilatkozik meg a harci tárgyú szobrok, festmények a kiállított haditudósítások, a bomlasztó rajok óriási mikrofónjai, a haditudósítók korszerűen felszerelt, film-, hangvágó-gépekkel ellátott járművei iránt.

A Sajtókamara ebédet adott a spanyol újságírók tiszteletére. Budapestről jelentik: A Budapestben tartózkodó spanyol újságírók tiszteletére tegnap ebédet adott az Országos Magyar Sajtókamara. Az ebédet megjelent Ullain-Reviczky Antal sajtó főnök meghatalmazott miniszter és a budapesti spanyol követ is. A vendégeket Kolosváry-Borcsa Mihály üdvözölte meleg szavakkal és rámutatott arra, hogy a második világháború kitörése előtt csak két nemzet szállt szembe fegyverrel a Kezében a kommunizmus ellen és ez a két nemzet a magyar és spanyol nemzet volt. Spanyol részről Entrago szerkesztő köszönte meg az üdvözlést.

Felakasztotta magát és meghalt egy zentai tanár. Feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap este Zentán. Szőke Dezső 56 éves gimnáziumi tanár lakásának udvarán felakasztotta magát és mire levágták a kötélről, meghalt. Rendezett anyagi körülmények között élt, tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el.

Dunántúli Tudományos Intézet. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Dunántúli történelmi, társadalmi, gazdasági és művelődési viszonyainak módszeres vizsgálatára és megismertetésére, Pécs székhellyel Dunántúli Tudományos Intézet felállítását rendelte el. Az intézetet a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter közvetlen felügyelete alatt áll.

Igen kedvezőnek ígérkezik az európai termés. Emil Lang közbirgeri egyetemi tanár, az ismert tájnyilatkozatban kijelentette, hogy a különböző országokból származó értesülés szerint a termés egész Európában igen kedvezőnek ígérkezik a korán beállott tavasz következtében. Nyilatkozatában hangoztatta, hogy a takarmányellátás egyre javul és az olajtartalmu növények termelését Európában nagymértékben fokozzák.

Négy ország osztózkodik az egykori »Délivásuton«. Magyarország, Németország, Olaszország és Horvátország között megegyezés jött létre az egykori »Délivásuti-társaság«, 1923 óta a »Duna-Száva-Adria vasutársaság« felállításáról. A társaság annak idején a Budapest-Pragerhof, Bécs-Trieszt-Kufstein, Franzensfeste-Marburg vonalakat tartotta üzemben. 1918-ban Magyarország, Ausztria, Olaszország és Jugoszlávia között osztották fel. A jelenlegi egyezmény, melynek célja az azóta bekövetkezett területi változásoknak megfelelő rendezés, az utódállamok kötelezettségeinek 51.1 százalékát Németországra, 28.7 százalékát Olaszországra, 17.8 százalékát Magyarországra és 2.4 százalékát Horvátországra hárítja. A társaság jogszertű tulajdonának megtartása mellett a vonalszakaszok üzemeltetéséről saját határainkon belül az illető országok gondoskodnak.

Díjmentesen vizsgálják meg a növényvédőszer-rek mintáit. Az utóbbi időben gyakran előfordul, hogy egyes lelkiismeretlen egyének engedély nélkül hoznak forgalomba növényvédőszerreket, amelyek legnagyobb része teljesen hatástalan. Ennek megakadályozása céljából a földművelésügyi miniszter felhatalmazta az összes m. kir. mezőgazdasági vegy-kísérleti és a törvényhatósági vegyvizsgáló állomásokat, hogy a gazdák részére szállított növényvédőszerrekből vett mintákat díjmentesen vizsgálják meg abban az esetben, ha a minta a fennálló szabályok szerint vétetett és így a meg nem felelő növényyszer készítői, illetve elárúsítói ellen el lehet járni.

HITVESI AGGODALOM

A Balaton mellett nyaral egy ujjazdag házaspár. A férj csónakkirándulásra indul.

A feleség: Drágám, ne ülj csónakba, felfordulhatsz.

— Ne félj, kisanyám, nem lesz semmi baj.
— Hát akkor add ide az aranyóródat és az erszényedet, úgy beülhatsz, nem bánom!

Csáktornyan teleplezték Gasparich Márk szerteszertes szobrát. Csáktornyan országos ünnepség keretében teleplezték le Gasparich Márk ferencrendi szerzetes szobrát, aki a szabadságharc leverése után mártir-halált halt. A kormányt gróf Teleki főispán képviselte. Az ünnepélyes nagymise után a főtéren főbhezernyi közönség részvételével ünnepélyesen teleplezték a szobrát, amely Farkas Sándor szobrász alkotása. A hatóságok és testületek képviselőin kívül ott volt egész Muraköz magyar-sága. Uzdóczy Zadravec István tábori püspök ünnepi beszédében a Muraköz magyarhűségét és Gasparich barát megingathatatlan magyar hazaszeretetét méltatta.

A hadiárva a nemzet árvája!

Közgazdaság

Magyarország szerepe az európai gazdasági együttműködésben

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter irt először az »Európai gazdasági együttműködés« címmel megjelent gyűjteményes munkához, amely a vezető német államférfiaknak a kialakuló kontinentális nagytervezési elgondolásokról tartott előadásait tartalmazza. A könyvben a többi között dr. Hunke bevezetésével Funk németbirodalmi gazdasági miniszter az új Európa gazdasági arcáról értekezik, dr. Clodius követ a kereskedelmi és gazdasági szerződésekről beszél. A tanulmányokat az európai gazdasági együttműködés eszméje fűzi szerves egységbe. A német szakemberek megrajzolják az új Európa arcát és hogy mi, magyarok hogyan illeszkedünk bele ebbe a gazdasági együttműködésbe, erről a magyar pénzügyminiszter fejt ki gondolatait.

»Európa politikai, társadalmi és gazdasági fejlődésének alakulásában — írja dr. Reményi-Schneller Lajos — nem kis szerepe volt annak, hogy a Kárpátok medencéjének megszervezését annakidején az államalkotó magyarság vette kezébe. Sohasem zárkóztunk el az európai kontinens fejlődését biztosító eszmék befogadása elől, hanem ezeket az eszméket mindenkor a sajátos magyar lelket, a tradíciók és adottságok messzemenő figyelembevételével ültettük át a magyar talajba. Az alkalmazkodás és az önállóság ezeréves problémájában megizmosodott a magyar államvezetés... Nemcsak a képesség, hanem a készség is megvan bennünk, hogy közreműködünk minden olyan kezdeményezésnél, amely az európai szolidaritást szolgálja».

A kukorica világpiaci helyzete

Külföldi jelentések beszámolnak arról, hogy áprilisban betakarított argentinai kukoricatermés várható kilátásai igen gyengének mondhatók, mert a szárazság meglehetősen károsan befolyásolta a kukoricafejlődését. Ennek következtében előreláthatóan a külföldre szállítható mennyiség is erősen csökkenni fog.

A kivitel már az elmúlt idényben is csökkent, egy évben, március végéig 33.000 tonna kukoricát vittek ki Argentínából, szemben az előző évi 47.000 tonnával. Az elmúlt három év nagy terméséből származó kukorica nagy részét különféle célokra használták fel, így főként olajat sajtoltak belőle, valamint tüzelőanyagként használták. Igen sok kukorica romlott, meg a meg nem felelő raktározása miatt is.

Északamerika a gazdasági kongresszus határozata értelmében nagyobb mennyiségű kukoricát kíván Argentínában vásárolni, hogy ezzel letörje a hazai spekulációt. Északamerikában ugyanis sok kukoricát rejtettek el azzal a céllal, hogy azt később megfelelő magas áron értékesítsék. Érdekes, hogy 1942 decemberében Argentínában még 10 millió tonna volt a bejelentett kukoricafelesleg, a legújabb közreadott nyilvántartás szerint azonban ez a mennyiség 2,1 millió tonnára csökkent. A kukorica ára Argentínában 1943 év első negyedében háromszorosra emelkedett.

Ez az emelkedés azonban nem csupán a várható gyengébb termésreménnyel, hanem inkább azzal a nagyméretű spekulációval függ össze, amelyet az Egyesült Államokban ugyyszólván minden közellátási cikkel folytatnak.

Terményei beszolgáltatásáért ipari szükségletei kielégítését kívánja a gazdatársadalom

A Duna-Tisza közli Mezőgazdasági Kamara a gazdatársadalom nagy érdeklődése mellett tartotta meg Máriássy Mihály elnöklete alatt az évi rendes tavaszi közgyűlést. A tárgysorozat gerincét a Jursek-féle beszolgáltatási rendelkezésekhez a hozzájárulások alkották. A kamara egész területéről, Újvidéktől Vácig összesereglett kamarai tagok panaszkodtak el sérelmeiket és kértek orvoslást a rendelkezések hiányosságai folytán felmerült visszasságok ra. Dr. Gesztelyi Nagy László igazgató jelentése után a jelenlévők mérsékelt és emelkedett hangon felszólalásai aggodalommal és a komoly idők patancsolta felelősségtudattal szölköztek hozzá a gazdatársadalmat létalapjaiban érintő kérdésekhez. Töb-bek között azt kívánták, hogy a mezőgazdasági munkásság fehéreműjje kenderből készüljön, ezen

kivül az állat beszolgáltatásnál várják meg, míg a legelőn feljavultak a jószágok. Bepanaszolták a tanyai gazda áldozatát, akinek 15-20 km-re kell tanyai gyűjtőállomás hiányában a tejet beszolgáltatni. A felszólalások legnagyobb részéből kicsendül az aggodalom a tanyai közigazgatás hiánya miatt. Legfőképpen azt sérelmezték, hogy a mezőgazdasági és ipari árak között bántó aránytalanság terhelt a gazdatársadalom kénytelen elviselni.

Felvetődött az a gondolat, hogy a gazda terményeieit anyagban kapjon ellenszolgáltatást. Két évtized tapasztalatai alapján bizalommal fordultak a kamara vezetőségéhez, hogy az eddigi megértéssel és odaadással támogassa a gazdatársadalom jogos kívánságait, illetékes helyen.

Érdekes helyzetben a svájci külkereskedelelem

Svájc kezdettől fogva a különösen erős külkereskedelmi forgalmat lebonyolító államok közé tartozott. Az erős iparosodás és a kis ország túlnépesedése nagy élelmiszer- és nyersanyagszükséglettel jár együtt, Svájc természetesen különösen veszélyeztetett helyzetbe kerül, mert létfeltételeit, a közlekedési utak szabadságát, a szabad tőkeforgalmat és az idegenforgalmat a totális gazdasági háború teljesen megbénítja, ezenkívül pedig az életfontosságú javak beszerzését is megnehezíti.

lát fedezni, a különbözetet pedig tőkekivitellel, az átmenő forgalomból befolyó jövedelmekkel, pénzületekkel és nem utolsó sorban az idegenforgalomból teremtette elő.

Háborus időben egy ilyen berendezésű ország gazdasági élete természetesen különösen veszélyeztetett helyzetbe kerül, mert létfeltételeit, a közlekedési utak szabadságát, a szabad tőkeforgalmat és az idegenforgalmat a totális gazdasági háború teljesen megbénítja, ezenkívül pedig az életfontosságú javak beszerzését is megnehezíti.

A villám titka.

Ma már a gyermekeknek sem kell sokat magyarázni, hogy a villám lényegében egyszerű elektromos kisülés, ez a magában véve megtámadhatatlan magyarázat azonban még korántsem leplezi le a félelmes léghőri jelenség minden titkát. A modern kutatások arra az eredményre vezettek, hogy a villámláskor lejátszódó kisülési folyamatok sokkal bonyolultabbak, mint ahogy ezt eddig feltételezték. A katódsugár-oszcillográf és a fényképezőgép segítségével sikerült bebizonyítani, hogy a villám leggyakrabban nagyszámu, nagy gyorsasággal egymást követő és igen nagy áramerejű egyes kisülések halmazából áll. Ezek a kisülések valószínűleg csekély rezgéshullámu tartós árammu egyesülnek. A villám időtartama általában egy egész másodperc. Az egyes kisülések áramereje nagyon különböző. A legalsó határ mintegy ezer amperre tehető, a legmagasabb a 200.000 amper is elérheti. Középtértéknek a 30.000 amper lehet tekinteni, melynek legnagyobb része mintegy 20.000 amper az első, bevezető kisülésre esik. A villámot kiváló feszültséget régebben hat milliárd voltra tették, a legújabb mérések szerint azonban a villamos kisülés létrehozására 50.000.000 volt is elegendő.

Ebben a helyzetben bizonyos fokig csodálkozásra adhat alkalmat, hogy a legújabb kereskedelmi statisztika adatai szerint Svájc még mindig meglehetősen tekintélyes árucserforgalmat tud a külfölddel tartani, sőt az értékrovtában még lényegesen emelkedés következett be. Míg 1938-ban Svájc behozatalának értéke kereken 1,6 milliárd frankra, kivitele pedig 1,3 milliárdra rugott, 1942-ben ezek a számok 2,02, illetőleg 1,57 milliárdra emelkedtek. Mennyiség szempontjából azonban érthető módon a visszaesést nem lehet elkerülni és a 7,38 millió tonnás behozatal 4,32 millió tonnára, a kivitel pedig 611.000 tonnáról kereken 399.000 tonnára csökkent. Ebben az eltérő irányu fejlődésben az erős áremelkedés jut kifejezésre. Figyelemreméltó, hogy a behozatal terén a visszaesés nagyobb, mint a kivitelben. Sőt decemberben előállott az a helyzet — 25 év óta először, hogy a kivitel értéke nagyobb volt, a külkereskedelmi mérleg kivitel értéke meghaladta a behozatal értékét és a svájci kereskedelmi mérleg 6,6 milliárd frankkal aktív volt.

Melyek most már Svájc kereskedelmi üzletfelei? Az általános felfogással ellentétben Svájc a háboru előtt az európai országokkal sokkal szorosabb kapcsolatot tartott fenn, mint a tengerentúllal. 1937-ben például a svájci kivitel 71,7, a behozatal 75,4 százaléka az európai szárazföld államaira esik. A háboru folyamán a tengerentúli árucserforgalom természetesen erősen összezsugorodott. Kimerítő kimutatások erre nézve állnak ugyan rendelkezésre, egyes nyilvánosságra került részletekből és más országos külkereskedelmi mérlegekből azonban a svájci külkereskedelmi mai állásáról így megközelítő pontosságu képet lehet alkotni. Így a tengeri szállítások külkereskedelmi osztályának főnöke, J. C. Devrient, legutóbbi jelentésében arról számol be, hogy Svájcnak tengerentúli élelmiszerbehozatala a háboru előtti behozatal egyharmadára esett vissza. Ez az adat arra a következtetésre nyújt alkalmat, hogy Svájc ma külföldi árucserforgalmát mintegy 90 százalékát Európából szerzi be, és pedig elsősorban nyilván Németországból. Feltehető ugyanis, hogy ha a svéd kivitelből 40, a behozatalból pedig 50 százalék Németországra esik, a hasonló gazdasági helyzetben levő Svájc külkereskedelmében is Németország van az első helyen. Ezenkívül Svájc számos más európai országgal is szorosabb gazdasági kapcsolatot teremtett, mint a háboru előtt. Spanyolországgal való árucserforgalmát például 1940-től 1941-ig 22,67-ről 35,2 millió aranyezretára emelte, Svédországgal való forgalma 64 millióról 138 millió koronára emelkedett és körülbelül ebben az arányban fejlesztette ki Magyarországgal való kapcsolatát is.

Jellemző, hogy Svájc az új alapítása európai államokkal is sietett felvenni a kereskedelmi összeköttetést és például Horvátországból a múlt évben 190 millió kuna értékű árut hozott be. Ezzel a mozgókereskedelmi politikával Svájcnak sikerült elérnie, hogy külkereskedelmének egyes tengerentúli ágazatokban való teljes megszűnéséért jócskán kárpótolni tudta magát.

SPORT

A Makói AK Zomborban Délután 3 órakor kezdik a mérkőzést

Vasárnap, május hó 9-én a Makói AK csapata látogat el Zomborra, hogy NB. III. mérkőzés keretében összemérje erejét a MOVE Zombori TK csapataival.

A makói csapat eddig igen sikeresen szerepelt a bajnokságban, amit jó helyezése is bizonyít. Hogy a tabellán elfoglalt jó helyét továbbra is biztosítsa, a következő mérkőzések során minden pontra nagy szüksége van. A makói együttes mindig kértény ellenfél volt és ez a csapat a bajnokjelölt UTC-nek is kellemetlen meglepetést okozott az ősszel.

A zombori zöld-fehérek, vasárnap a Békéscsaba-i oroszánbarlangtől nemcsak hogy egy pontot hazahoztak, de a csabaiak csak a legnagyobb erőfe-

szítés mellett és a MOVE ZTK kapusának sérülése folytán tudtak az utolsó percekben egyenliteni.

A MOVE ZTK, mint a csabai eredmény is igazolja, kitűnő formában van és így a zombori sportközönség joggal várja a zöld-fehérek vasárnapi sikeres szereplését is.

A vasárnapi mérkőzés, az eddigi kezdési időponttól eltérően a MLSz határozata folytán délután 3 órakor kezdődik.

azért, hogy a vendégcsapat még a délután folyamán elutazhasson. Utána 3/4 órai kezdettel a Zombori Sport Egylet és MOVE ZTK II. csapatai játszanak kerületi bajnoki mérkőzést, mely ugyancsak érdekes és nagy küzdelmet ígér a bajnoki pontokért.

A második helyért folyik a harc A bezdáni csapat két hellyel ugrott

Az NB. III. hetedik fordulóját méltán nevezhetjük a meglepetések fordulójának. A saját pálya előnye sem jutott ez alkalommal annyira kifejezésre, mint eddig, s két vezető csapat ép saját pályáján vértett el.

Az UVAK győzelme — habár saját pályáján jött szort — tekinthető a legnagyobb teljesítménynek, mert legyőzte az eddigi veretlen bajnokjelöltet. Ugyancsak nagy teljesítményszámba megy a BSE-nek 3:2-ös győzelme az eddigi második helyezett, a Bajai TISE felett Baján, s ugyancsak nagy teljesítmény a Zombori MOVE eddöntetlen eredménye Békéscsabán az erősen feljavult, s a tavaszi idény egyik legjobban szereplő csapatával szemben. A beérkezett hírek szerint a MOVE könnyen győzhetett is volna, mert az egész mérkőzés ideje alatt vezetésként volt s csak az utolsó percekben egyenlített a Békéscsabai csapat. Ehhez járul még az a körülmény is, hogy az első gólt tizenegyesből kapták. De eddöntetlen eredménnyel Békéscsabán, minden más csapat is nagyon meg volna elégedve.

A bajnoki táblázaton a vasárnapi eredmények ugyan nem hoztak lényegesebb változásokat, de a helyzet kezd már véglegesebb formát ölteni.

Az UTC továbbra is megtartotta első helyét, de a különbség pontokban az öt követő Bácska között tizenegyről kilencre csökkent. Azonban az első hely egyelőre így is biztosítva van. Csak abban az esetben veszíthetné el első helyét, ha a Bácska az összes hátralévő mérkőzéseit megnyerné, viszont az UTC csak két pontot szerezne. Ezt teljesen kizártnak tartjuk.

A Bácska vasárnapi győzelmével megvetette szilárdan lábát a második helyen, s immár két ponttal vezet az UVAK és B TISE előtt. Igaz ez nem olyan előny, amit ne lehetne behozni, de mindenesetre előny.

A legnagyobb haladást az UVAK érte el győzelmével a bajnokjelölt UTC felett. Az ötödik helyről a harmadikra került 24 ponttal, megelőzve az ugyan annyi ponttal rendelkező Bajai TISE-t.

A bajnoki mérkőzések, s bizony most erősen rá kell kapcsolniok ha még igényt tartanak a második helyre, mert várhatóan egy új jelölt jelent meg erre a helyre az UVAK személyében.

A Békéscsabai MÁV-nak esélyei a második hely elnyerésére vasárnapi balsikerük folytán némileg csökkentek. A negyedik helyet kénytelenek voltak

elhagyni s azt átengedni a TISE-nek, melynek egy ponttal több van. Viszont erre a helyre egyelőre, legalább is még egy hétig nincs konkurensük.

A BSE értékes és minden elismerést megérdemlő győzelmével két hellyel ugrott előbbre, s a hatodik helyen kötött ki. Tekintettel arra, hogy vasárnap otthon játszik, ezt a helyet valószínűleg meg is fogják tartani, habár egyelőre arra, hogy még is előbbre jussanak a vasárnapi győzelem esetén sem számíthatnak, mert a vasárnapi ellenfelet két ponttal vezet előtűk és jobb gólaránya van.

Makó is vereséget szenvedett saját pályáján, s így a hatodik helyről a hetedikre csúszott. 20 pontja van, így hát nem fenyegeti semmi veszély, azonban arra, hogy előbbre jusson sincs sok kilátása.

A temerinek nem játszottak, s így egy hellyel lejjebb mentek. De ez csak ideiglenes, mert valószínűleg le fogják győzni Bácsalmást saját pályájukon. Vasárnap ugyan Ujszegeden játszanak, s így nincs sok kilátásuk a győzelemre, mert a megsértett bajaokjelölt rajtuk akarja megbosszulni magát.

A ZSE habár győzött vasárnap, megmaradt eddigi helyén, de a kiesés veszélyétől megszabadult. Azonban a mögötte következők is szereztek pontot, s így még mindig nem tekintheti magát teljesen behozhatónak, még egy néhány pontot kell szereznie okvetlenül, ha teljesen meg akar szabadulni a kiesés veszélyétől.

Mezőkovácsháza is megmaradt veresége ellenére a tizedik helyen, de a Zombori MOVE most már erősen a nyomába van. Csak egy ponttal vezet, s vasárnap habár otthon játszik a bajnokjelöltet verő UVAK-al, sokkal kevesebb kilátása van a győzelemre, mint a MOVE-nak, mely Makót látja vendégül, s valószínűleg könnyen fogja elvinni mind a két pontot.

A Szabadkai Sport MOVE szép győzelmével az utolsó helyre szorította le a Szentesi MÁV-ot, s ezzel a 12 helyre került. Így most kint volna a közvetlen veszélyből, de kérdés meg tudja-e tartani ezt a helyet?

Bácsalmás nem utazott el Temeribe, s így a két pont sorsa egyelőre függőben maradt. Vasárnap ugyan otthon játszik, de a Bajai TISE valószínűleg rajta akarja majd kiközösíteni a csorbát. Győzelem esetén megelőzné a szabadkaiakat, mert ezeknek kevés esélyük van a helyi riválisokkal szemben.

A Szentesi MÁV az utolsó helyre került. Vasárnap ugyan betudja hozni a két előtte álló előnyt, de viszont azok is szerezhetnek pontot.

Összesen 27 gól esett, a győztesek adtak 16, a legyőzöttek 6, míg az eddöntetlen mérkőzésen 4 gól esett. Idegen pályán győzött a BSE és a Bácska, míg eddöntetlen idegen pályán a Zombori MOVE ért el.

Valaki kopog az ablakon

Az életem egyik legérdekesebb története

— Majd ha itt lesz az ideje, megteszem, ami tölem telik — mondta az öregúr. — Elhiheti, hogy mindent meg fogok tenni Jack érdekében. Még akkor is megtennék mindent, ha nem tudnám, hogy ártatlan. Itt Cicelyről van szó és ha Jack elpusztult, ő is elpusztul, pedig ő nekem egyedüli örömmöm ezen a világon.

Megfordult és elindult hazafelé. A kertajtónál a postással találkozott.

— Van levél Mr. vagy Mrs. Shirley számára? — kérdezte.

— Három.

— Adja ide. És ezentúl a postát legyen szíves egyenesen a Repps-villába irányítani, majd írjak a postahivatalba is ebben az ügyben.

Ker már előbb hazaküldte a kocsiját, mert arra gondolt, hogy talán Cicelynek szüksége lehet rá. Gyalog ment hazafelé. A domb alján Leghate doktorral találkozott, amint, sarkában az elmaradhatatlan farkaskutyával, napi sétáját végezte. Ker megállt.

— Hallom, hogy rosszul állnak a dolgok, Mr. Ker — kezdte Leghate. — Még mindig ott vannak az udvarházban a rendőrök?

— Már elmentek — felelte Ker. — Lenne szíves egy kérdésemre válaszolni, doktor?

— Nem látom ugyan az értelmét, de szívesen — mondta a doktor szárazon.

— Miért nem mondta meg a rendőrségen, hogy múlt év szeptemberében Shirley öntől kérdezősködött a tri-phenuolról? Nem gondolnám, hogy az önhöz hasonló intelligenciájú ember

nem látta volna meg azonnal a vallomás fontosságát.

— Az a locsogó majom már itt volt és kibeszélt mindent, mi? — csattant fel Leghate haragosan.

— Megkímélte önt a fáradtságtól.

— Hogy miért nem mondtam meg én a dolgot? — kérdezte Leghate. — Azért, mert ennek a szerencsétlen Shirleynek már éppen eléggé megvetették a feje alját és nem akartam még tetézni a bajt, hanem muszáj.

— Ez igazán kedves öntől.

— Meg azután — tette hozzá a doktor — nem szeretek mindenféle ügybe beleavatkozni, amihez semmi közöm.

— Akkor okos ember — mondta Ker és rövid köszönéssel tovább indult.

XLIV. FEJEZET.

A SORS IRÓNIAJA

Mikor Ker hazaért, kis, oldalkocsis motor-kerékpárt látott meg a ház előtt, amilyent ügy-utókkok és utazók szoktak használni. Saját kocsija nem volt a garázsban, azonnal sejtette, hogy Cicely ment el Welneybe, hogy megpróbáljon legalább néhány szót beszélni Jackkel. Csak azt sajnálta, hogy nem tudott előbb néhány szót váltani vele, hogy bátorítsa és előkészítse a találkozásra szegény kis teremtést.

Meglehetősen rosszkedvűen ment be a szobájába, de felderült az arca, mikor meglátta az egyszerű, sötét utaruhába öltözött látogatót.

Holmi biztosítási ügynöknek lehetett volna gondolni, pedig egészen más volt a foglalkozása. (Folytatjuk.)

Apróhirdetések

ELADÓ 13 éves jó származású kanca, Szent Korona utca 4. a-3442

Kittinó zamatu, 16 hl. 12 és fél Matligand fokok

homoki bor

eladó Baján. Érdeklődjék a kiadóhivatal felől. a-3477

Figyelem! Sportkedvelők! Májustól kezdve, minden sportmérkőzésen a büfé nyitva van, hol kitűnő hűsítő és szeszes-italok, szendvics kapható. Hazafias üdvözléssel. Fischer Márton vendéglősmester. a-3480-f

Eladó műhelyvíniány miatt 2 db. vascaváros euralpad, 5 db. envvezőbak, 10 szorbitó, stb. számszám. 4 db katonaláda. Vállalok kisebb alakításokat és javításokat. További szíves pártfogást kér: Novák Jenő asztalos, Kérványi ut 1 szám a-3481-f

Inast, vagy kifutót azonnalra felveszek Pancsetich útszerte. Zombor. a-3482-f

Zomborban kb. 10 hold földet megvennébe keresek. Cim a kiadóban. a-3483-f

Hatóságilag engedélyezett gyümölcs és szőlő permetezőszer korlátlanul. Suháda, Zombor. Vitéz utca 15. a-3484-f

Elveszett a honvédlaktanyából a Pest mézárósi egy darab balkézre való fekete borkesztyű. Megtaláló jutalom ellenében adja át a kiadóhivatalban. a-3486-f

Harmarcegy éves, jömegejelentésű, információkés, keresetlen nagykereskedő vagyok. Feleségem van, nekem hozzájáruló szimpátiikus női hozományval. Választ "Márghirdetés" írásra. a-3488-f